

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide «Danica» dan poprej.

Tečaj L.

V Ljubljani, 22. oktobra 1897.

List 42.

Praznih vseh svetnikov.

V katekizmu učili smo se nekdam, da ločimo trojno cerkev: zmagoslavno v nebesih, trpečo v vicah, vojskujočo na zemlji. Prav pogosto smo se že ozirali na razne razmere in položaje vojskujoče se cerkve, prav redko pa na zmagoslavno ali trpečo cerkev. Bliža se nam praznik vseh svetnikov. Prav in spodobno je, da se zato ozremo na one, ki so že dovršili zmagoslavno svoj tek ter zdaj uživajo nebeško veselje in radost. Kakor mi tako so tudi oni hodili po zemlji, trpeli žejo in lakoto, da celo zasramovanje in zaničevanje, ječe, muke in smrt. Zdaj je pa vse to minulo, Bog je obrisal njih solze in zdaj jim preostaja le sreča, katero uživajo v Bogu. Oni pa, ki so jim stregli po življenju ali pa se norčevali iz njih bogoljubnega in pobožnega življenja, oni prejeli so tudi svoje plačilo, toda v hudem: pravica božja odkazala jim je mesto v pekl.

In zaradi tega moramo svetnike imenovati naše tolažnike. Kako pogosto je že kdo vsled presilnega preganjanja in zaničevanja hotel obupati in zapustiti pot pravičnosti in božjih postav. Pa pogled na nebrojno množico svetnikov, ki so še mnogo hujšega prestali, ta pogled ga je potolažil in pokrepčal. Če so ti premagali skušnjave, prestali najgrozovitejše muke, zakaj bi jih mi ne? Saj so bili ravno tako Adamovi sinovi kot smo mi, rabili so pa tudi ravno iste pripomočke, kateri so tudi nam dani: milost božja namreč. Kakor so se jo svetniki posluževali, tako se je poslužujmo tudi mi, in doletela nas bo ista slava in čast, katero uživajo svetniki sedaj v nebesih. Zato glejmo potujoč po ozki in

težavni ter strmi poti našega življenja kvišku na nebo posejano z nebrojem zvezd in zvezdic, glejmo naše vzornike in učitelje, svetnike božje! Pomnimo: le naša katoliška vera zamore nam dati take pripomočke v vseh položajih življenja. Vsak stan, vsak spol, vsaka starost, vsak narod zamore dobiti v nebesih tega ali onega svetnika, kterega si izvoli za svoj posebni vzgled in vzor, kteremu sledi, za kterim hod kteremu se priporoča. Kajti le katoliška cerkev vzgaja svetnike, ima svetnike in časti svetnike. Mar imajo protestanti kaj svetnikov? Mar pravoslavni? In če jih imajo, vzeli so jih od nas, od tistega časa pa, ko so se ločili od jedine zveličavne skale sv. Petra, od tistega časa nimajo nobenega svetnika več. Mladika odtrgana in odsekana od trte, ne more roditi. — Vsak dan posvetimo kakemu svetniku, več jih tudi večim, in tako so naši koledarji polni imen svetnikov. Prosvitljenci pa, to so take vrste ljudje, kateri si domišljajo, da jih zamore le goli človeški razum brez pomoči od zgoraj voditi v življenju, leti prosvitljenci, ali recimo jim raje brezverci, izbacnili so iz koledarja svetnike, pa so mesto njih zapisali za vsak dan ime kakega pesnika ali pisatelja, umetnika ali drugače slovečega moža. Seveda so pri tem delali po svojem okusu in so zbrali le take moža, ki so bili njim podobni in jednaki, torej tudi brezverci. Če bi pa človeštvo za temi hodilo in po njih zgledih in naukih živelo, bi se nagloma polnilo peklo. Takih vzornikov in učiteljev pa mi ne maramo, ki bi nas vodili na kriva pota, ne maramo jih pa tudi zato ne, ker nam ne morejo biti tolažniki in priprošnjiki. Kajti tudi to so nam svetniki. Svetniki za nas Boga prosijo.

„Vedno je treba moliti in nikdar ne prenehati,“ dejal je naš Gospod. Gotovo se tudi svetniki v nebesih ravnaajo po teh besedah in mnogo molijo. Za koga molijo? Za se molitve ne potrebujejo, pogubljenim pa molitev nič ne koristi, kajti, „kamor je drevo padlo, tam obleži, ali proti jugu ali proti severu.“ Zato zamorejo svetniki le za nas moliti, za vojskujočo se cerkev.

Ta priprošnja je del njihovega zveličanja, deloma ker nas ljubijo, ker ljubijo posebno one, s katerimi so jih vezale prijateljske in krvne vezi, in ker se vesele, da jim zamore s svojo priprošnjo pomagati: deloma pa, ker s svojo priprošnjo nadaljujejo za sv. cerkev delovanje, katero jim je bilo, ko so še živeli med nami, posebno pri srcu.

Delovanje za sv. Cerkev! Saj so se zato trudili in žrtvovali svetniki in v tem ravno so dosegli visoko stopinjo. Kaj lepo govori o tem neki jezuit. Govori nekako takole: Svetnike bi imenovali izvanredna orodja božjega delovanja v cerkvi, to velja posebno tedaj, če niso bili udje gospodujoče cerkve. Dosegli so junaško mero v kreposti, in krepost pa je zmožnost, sposobnost in priročnost v duhovnem delovanju: popolnoma so se dali voditi milosti, napolnili so se z močjo in uplivnostjo te milosti in so tako postali voljno pa mogočno orodje v rokah Jezusa Kristusa v čast Božjo in zveličanje duš. Zato toraj in pa zaradi tega, ker znajo svetniki prav in dobro moliti, zato je njihovo delovanje uspešno.

To dokazuje zgodovina. Vse, kar se je velicega v cerkvi zgodilo, zgodilo se je po svetnikih. Nekteri delovali so na najvišjih duhovskih mestih, njih delo spremljevala je svetost, blišč in veličastvo: iz svojega prestola spravili so cerkev in svet v druga pota, kakor Gregor Veliki in Gregor VII. Drugi so šli kot goreči apostoli in misijonarji do konca sveta, tako je storil sv. Frančišek Ksaverij; drugi zopet prenovili in uredili so cerkveno vedo, na primer sveti Tomaž Akvinski; nekteri svetniki so se popolnoma posvetili delom ljubezni in usmiljenja ter v tem smislu zasnovali neumrljive naprave in ustanove, tako je delal sv. Vincenci Pavlanski; oni so n. pr. prenovili stare redove: sv. Bruno, sveti Dominik, sveti Frančišek Asiški, sv. Ignacij Lojolanski, sv. Benedikt, sv. Bernard. Da celo ženske povzdignila je svetost do izvanrednega upliva in pomembe v sv. cerkvi, opomnimo naj le na sv. Pulherijo, Katarino Sijensko in sv. Terezijo. Ni ga svetnika, ki bi ne bil v svojem času in v svojem krogu nositelj velikega delovanja in izvrševatelj milostipolnih na-

menov Božjih. Svetla stran cerkvene zgodovine je zgodovina svetnikov. Tako umevajmo priprošnjo svetnikov, katero neprenehoma pošiljajo za sv. cerkev pred tron vsegamogočnega Boga.

Dovolj so sicer že počlašeni, ker večje časti pač nikdo ne more dati ko Bog. Toda v zahvalo za vse dobrote, ktere nam svetniki pri Bogu izprosijo, moramo jih tudi mi častiti.

Pa, zlobni jeziki pravijo, da mi katoličani s tem Bogu krademo dolžno čast, če svetnike častimo. Kaj ne, če kdo počasti kraljeve sorodnike, kralj pride ob čast? O da bi vas —! Saj je ravno s tem kralj še posebno počlaščen, če kdo časti tudi njegove prijatelje, sorodnike. Čast, katero skažemo svetnikom, pade na Kristusa nazaj, kajti od njega imajo svetniki vse, kar na njih občudujemo.

Svetnikom bil je vzgled naš Gospod Jezus Kristus. Izveličar pa je pravo solnce pravice in svetosti na nebesu sv. cerkve in združuje vso svetlobo ter vse žarke stvarjenih popolnostij in dobrot v sebi. Ti žarki pa se razdele, ko padejo na zemljo in v naše duše, razdele se, pa se ne izgube. Jeden žarek pade na to, drugi na drugo dušo; tu se v žarek zavije, tu se odvije in zopet odseva, in to je ravno posebnost njene nadnaravne svetosti in lepote. Vsi svetniki skupaj tvorijo podobno veliki in neizmerni mavrici izvršeno podobo Kristusove lepote in veličastva, vsak svetnik zase pa da kakor posamezna kapljica le jeden žarek solnca nazaj. Kakor ima tedaj mavrica svojo lepoto od solnca, tako imajo tudi svetniki svojo lepoto od solnca. V vsakem svetniku zrcali se Jezus Kristus bolj ali manj popolno, kakor je svetnik bolj ali manj popolno posnemal svoj nebeški in božji zgled.

Če toraj svetnike častimo, Gospodu časti prav nič ne prikrajšamo. Zato pa se tudi odslej zatekajmo vedno še, kakor smo to do sedaj storili, k našim patronom, da nam oni izprosijo pri Bogu potrebnih milostij za naš dusni in večni blagor. Prosimo jih pa tudi za časni in telesni blagor, tudi tega nam bodo izprosili, da le ni duši v škodo, kar prosimo. Zlasti na praznik vseh svetnikov povzdignimo svoje oči in svoja srca kvišku k nebesom in častitajmo neizmerni trumi nebeščanov, da so tako vrlo končali svoj tek in se zdaj vesele z Jagnetom na veke. Prosimo jih pa tudi, da nas ne pozabijo, ki nismo še gotovi o našem zveličanju, da bodemo tudi mi vredni biti sprejeti med nje. Da to dosežemo, hodimo le po potih, ktere so hodili oni in nebesa so nam gotova!

Združenje frančiškanskega reda.

Iz Rima, 5. oktobra.

(Konec.)

Kar pa je pri tem najbolj žalostno bilo, je to, da se borba ni samo v redovnih krogih bila, mar več je prekoračila redovne meje ter bila ne od redovnikov, ampak od drugih nepoklicanih zanesena v javnost, med svet. Zlasti je bil neki v Rimu izhajajoči tedenski listič z imenom „L' Intransigente“, kateri je v svojih dolgih, umazanih in po frama-sonstvu smrdečih dopisih grdil in pobijal nameravano unijo in nje pokrovitelje. Ni prizanašal niti sv. Očetu, imenoval je ga zatiralca in pokončevalca reda, niti kardinalom in vrhovnemu predstojništvu reda in njega svetovalcem. Kako zloben da je imenovani list in kako zlobni so oni, ki mu dopise pošiljajo, vidi se že iz tega, da ne izide številka da bi ne grdil vatikanskega vjetnika, kardinale, svetovno duhovstvo in zlasti redovnike. Vse to pa počenja pod krinko kristjanske gorečnosti, kajti na čelu nosi lepe besede: „Christus regnat, Christus vincit, Christus imperat“ (Kristus vlada — zmaga — zapoveduje) in na prvi strani donaša navadno list in sv. evangelij dotične nedelje in ne redkokrat tudi pristavi njih razlaganje, v katerem po frama-sonski navadi skriva svojo kačjo glavo in sika smrtonosni strup v srca nerazsodnih bralcev. S tem pa ti našuntani nasprotniki unije, katerim so redovniki sploh trn v peti, še niso bili zadovoljni, delili so med Rimljane lažnjive spise in brošure in na hišnih vogalih nalepljali grozilne pamflete in hujskajoče spise. —

Vse to divje rovarstvo in nepremišljeno protidejstvo ni nič izdalo, ni prestrašilo niti papeža, niti kongregacije, niti vrhovnega predstojništva reda, unija je bila gotova in sklenjena v zasedanju kongregacije škofov in redovnikov dne 10. aprila 1897, proklamirana pa s posebnim pismom papeževim ali „bullo“, ktera je izšla na praznik sv. Frančiška dne 4. okt. t. l. In se začne z besedami: „Felicitate quadam.“ V tem pismu, katero nam je nova priča bistrega in še vedno živega duha sedem in osemdeset let starega Leona XIII., sv. Oče razodeva svoje srce, katero je bilo in je še vedno polno ljubezni in očetovske skrbi za sinove asiškega reveža sv. Frančiška Serafinskega. Vse svoje upanje stavi v to zedinjenje čveterih družin frančiškanskega reda in določuje, kaj se ima v prihodnje glede tega nepreklicljivo zgoditi.

Poglavitne določbe o uniji pa so te-le: 1. Da prenehajo imena čveterih družin in red naj se imenuje „red manjših bratov sv. Frančiška“; 2. prenehajo posamezne konstitucije teh dosedanjih družin in njih privilegiji in vsi naj izpolnujejo nova pravila zedinjenega reda; 3. oblačijo naj se vsi v obleko jednega kroja; 4. kakor je jeden generalni minister, tako naj bo tudi samo jeden generalni prokurator, jeden generalni tajnik in jeden zahtevalec za kanonizacije, t. j. postulator Sanctorum; 5. kdor hoče v red vstopiti in v njem sv. obljube storiti, je primoran te določbe natanko spolnovati; 6. ko bi kaka provincija tega vsprejeti ne hotela, se ji odreče pravica novicijata in sv. obljub; 7. v vsaki provinciji naj se določi jeden ali drugi samostan za one, ki želijo bolj strogo živeti, tako imenovani „ritiro“;

8. ko bi kateri, ki so že storili slovesne obljube, iz pravičnih razlogov teh določb spolnovati ne hoteli, naj po določbi dotičnega škofa v določenih samostanih živijo; 9. generalni minister s svojim definatorijem zamore, ako bode potrebno, provincije omejiti in tudi njih število zmanjšati; 10. pravico novega generalnega ministra imenovati, si sv. stolica pridržuje, generalne definitorje pa imenuje kongr. škofov in redovnikov po nasvetu dosedanjega general. definitorja, kateri v svojem službovanju ostane, dokler novi ne nastopi.

Kakor sem zadnjič sporočil, je sveti oče imenoval preč. P. Alojzija Lauerja generalnim ministrom. Novi minister je star kakih 63 let, doma iz Turin-gije, mož, kterega odlikuje modrost, ljubezen, učnost in pobožnost. Razven nemškega jezika govori tudi laško, francosko in angleško. Za časa nemškega „kulturkampf“ je okusil kruto silo železnega moža, Bismarcka, ter je moral bežati iz Prusije v Severno Ameriko.

Poklican v Rim je služboval kot generalni definitor in generalni prokurator in si mnogo hvale in zaupanja pridobil, kar ga je tudi povzdignilo do visoke časti generalnega ministra frančiškanskega reda, v katero je bil 5. t. m. slovesno vpeljan.

Ob 1/10. uri smo se vsi redovniki frančiškani zbrali v naši cerkvi sv. Antona Padovanskega, da slovesno sprejmemo papeževga namestnika prevzvišenega kardinala Serafina Vanutelli-ja, kterega je sveti oče pooblastil, da nam predstavi novega generala. Ko je kardinal, spremljan od svojih tajnikov, prišel v cerkev, se je vsedel na tron pred glavnim oltarjem. Stari general, preč. Alojzij Parma, je potem pred njim pokleknil in se v daljšem govoru odpovedal svoji dosednji službi in obtoživši se storjenih pregreškov za časa osemletnega generalata je prosil, da mu papežev namestnik naloži pokoro. Kardinal se mu je potem v daljšem govoru v imenu svetega očeta zahvalil za njegov plodonosni trud in delovanje, zlasti pa, da se je pod njegovim vodstvom izvršilo imenitno vprašanje unije. Na to je kardinalov tajnik prebral dekret, s katerim je sveti oče imenoval novega generala, kteremu je potem kardinal izročil v znamenje najvišje redovne oblasti pečata reda.

Po odpeti zahvalni pesmi je kardinal vsem pričujočim dal apostolski blagoslov in ko smo posamezno pred novim generalom pokleknili in mu s poljubom roke pokorščino in udanost skazovali, nas je tudi on blagoslovil s serafinskim blagoslovom. Ravno ta dan so bili tudi imenovani vsi novi generalni definitorji in stari se vračajo v svoje provincije. Tudi jaz se vračam kmalu v ljubo mi domovino in končaje s tem borne dopise iz Rima kličem prijateljem in znancem: Na svidenje!

P. C. L.

Cvetica iz rajskega vrta.

Ivana Vianney-ja rojstvo. — Prva detinska leta.

Če greš iz Lijona po predmestji Vezskem, prideš čez nekaj časa v prijazno vas ob cesti, ki pelje v Pariz. Ob desni vidiš zelene doline, katere napajajo bistri studenci, v ozadji se dvigajo rodovitni vinogradi. Na levi pa duhte sadni vrtovi, in za njimi se

vrste hladni gozdi. V vasi Dardili si. Ozri se na levo, in pred seboj vidiš majhno, čedno hišico na prostornem, gostem vrtu. Živa meja ga oklepa. Odpri leso, in med lepim sadnim drevjem stopaš proti poslopju. Tukaj je živela ob koncu prejšnjega stoletja ubožna, toda srečna družina, ki se je ravnala po starem geslu: „moli in delaj“, in je vzgojila hrabrih vojakov in pobožnih kristjanov. Vianneyjeva hiša je bila pribežališče siromakov. Kdor se je tja zatekel, je dobil prenočišča in pomoči. — Ravno hočeš stopiti čez prag, ko ti pride nasproti prijazna, ljubeznjiva žena, kateri se na obrazu razodeva blago srce. Pelje te v hišo in tu zagledaš resnega, a vendar prijaznega moža. Če gledaš to zakonsko dvojico, prideta ti na misel Caharija in Elizabeta. In res. Matija Vianney in Marija Beliz sta jima bila podobna v pravičnosti in svetosti, in tudi v blagoslovu, ki ga je Bog še v obilnejši meri nad nju razlil. Daroval jima je v desetih letih šestero otrok.

Še predno se je porodil drugi sin, ga je pobožna mati darovala Zveličarju in blaženi Devici Mariji, in obljubila, da ga hoče Bogu dati v službo. Osmega velikega travna je zagledal luč sveta mož, katerega trudapolno in sveto življenje bomo skušali podati v teh vrsticah.

Pri sv. krstu so dali novorojencu pomenljivo ime sv. Ivana Krstitelja. Prikladno je bilo to ime zanj, postal je v resnici „glas vpijočega“, kakor njegov patron.

Ko se začne razum otrokov razvijati, kakor pšenično zrno v vlažni zemlji, se mnoga mati dolgočasi nad otročiji vprašanja, ali pa ji to dela samo kratek čas. A mati Ivanova je takoj, ko so se jele prižigati prve lučice v mladi glavicici, delala na to, da bi te lučice gorele le v božjo čast. Saj je od Boga, kar imaš, in On z dopadajenjem gleda, če se Ga spominjaš v dnevih svoje mladosti. Zato je dolžnost krščanske matere, da vcepi v srce otrokovo ljubezen do Boga že takrat, ko se začne razum razvijati, kakor tudi poljedelec vseje seme takoj spomladi, in da mu ime božje polaga na jezik, ko se mu razveže, kakor sadjerejec sadi drevesa, ko se zemlja oprusti zimskih ledenih okov. In po tem se je ravnala mati Vianneyjeva. Ko je bil osemnajst mesecev star, sklepal je že male ročice, in blebljal za materjo imeni Jezus in Marija. Besede, s katerimi je dobra mati vsak dan bogatila njegov jezik, so bile vselej vzete iz kake pobožne molitve. Vsako jutro je sklicala pobožna mati otroke, da so skupno opravili svoje molitvice. „O kako ste srečni“, blagrovani so ga pozneje „ker ste že iz mladega tako radi molili!“ „To je delo moje matere,“ rekel je na to. „Čednost preide iz srca materinega v srce otrokovo, kakor se presadi drevesce iz jedne zemlje v drugo.“ —

Prvih pet let se otrok uči na materinem naročji. Roza Limanska je pet let stara naredila obljubo vednega devišstva, sv. Frančišek Saleški je pet let star prijel kalviniste, in jim po katekizmu dokazal zmote. Sv. Magdalena Paciška je kot dekletce petih let podučevala svoje tovarišice, in kadar je prejela njena mati Jezusa v sv. obhajilu, se je naslonila na njena prsa, da bi bila tem bližje Jezusa. — Tri leta star je iskal mali Ivan iz ljubezni do molitve samoto. Udeleževal se je vseh pobožnostij, katere so opravljali doma. Kadar je večerni zvon oznanjal češčenje angeljsko, je sklenil nedolžni ročici in kakor angelj-

ček je počastil nebeško kraljico. Izbral si je skrivne prostore v hiši, kjer je ponavljal svoje molitvice.

Prvo darilo, ki je je dobil, je bil majhen kip Matere Božje. In kako je ljubil nebeško Mater! „Ne po noči, ne po dnevi se nisem mogel od nje ločiti. Spati bi ne bil mogel, če bi ne bilo podobe Božje Matere na postelji.“ Le poredkom je bil čmeren in crkljiv. Toda, če si mu pokazal kip Matere Božje, bil je zopet vesel. — O blažena otroška leta! Srečni otroci! Vaše srce je dišeč vrt, na katerem sade angeli cvetice. Kakor srebrni vir studenca, tako čisto je vaše srce. O, da bi vedno taki ostali!

Na deželi so zimski večeri dolgi. A mali Ivan si jih je znal skrajšati. S svojo materjo se je pogovarjal o ljubem Bogu, o nebesih in o angeljskih. In veselilo je to pobožno mater. Srce otrokovo je kakor na novo prekopen vrt v spomladi, kamor sadi vrtnar cvetice, jih okopuje in jim priliva. — Prva cvetica, katero je mati Ivanova usadila v vrt svojega ljubljence, je bila pobožnost do Matere Božje. „Ali dolgo časa ljubite Marijo?“ vprašal ga je pozneje neki duhoven. „Ljubil sem jo, še predno sem jo poznal. Ko sem bil še prav majhen, sem imel lep rožni venec. Sestra mi je bila zato nevoščljiva, in hotela ga je imeti. To me je žalilo. Vprašam mater, kaj naj storim. Rekla mi je, naj se ločim od njega iz ljubezni do Boga. Naredil sem tako, a točil sem britke solze.“

Kakor v letih, tako je rasel tudi v krepostih. Molitev je bilo prvo njegovo veselje, še predno je vedel, da je to njegova dolžnost. — Ni prav, če hodijo otroci vasovat od hiše v hišo. Tukaj slišijo marsikaj, kar ni za mlado srce — Vse drugače pa je bilo pri Ivanu. Nikdar se ni ločil od svoje matere, le, kadar je pokleknil pred kip Božje Device. In tedaj je vrela molitev iz njegovega srca, kakor vrec izpod mahovnate skale. Nespodobna beseda mu ni nikdar prišla na jezik. Kako tudi! Saj je bila očetova hiša kakor sadni vrt zagrajena, da ni ničesar prišlo v njo, kar bi bilo otrokom v kvar.

Nekega dne ne morejo Ivana — bil je tedaj nekaj čez pet let star — nikjer dobiti. Boječ se, da se je kaka nesreča prigodila, ga mati skrbno išče. A kako se začudi, ko ga dobi v nekem skrivnem kotu, kjer je pobožno molil. Komaj je zakrila svoje veselje in ga pokarala: „Zakaj mi delaš toliko skrbij?“ Ves zbehan prosi odpuščanja, in obljubi, da ne bo šel nikdar več tja. Pri drugi priliki pravi sosed očetu: „Menda misli vaš belolašček, da sem hudobec, kadar me vidi, se prekriža.“ Mati se je bala, da bi njen sin ne prišel v kako čudno navado, ter ga je zato resno posvarila. „Nisem vedel, da me je sosed videl“, dejal je deček, „sicer se pa spodobi, da se pred molitvijo vselej prekrižamo.“

Kakor mladi Tobija, tako je tudi Ivan poznal le pot v svetišče, kjer je daroval svojemu Stvarniku prvence svojega srca. Kakor Samuel je molil mali Vianney pred oltarjem svojega Boga. Živa vera starišev, spoštovanje do vsega, kar je sveto, njihova pobožnost in zaupanje v previdnost božjo mu je vtilo v srce pravo krščansko življenje. In poleg starišev je narava močno vplivala nanj. Ti skrivnostni glasovi v naravi so mu razodevali stvari, katerih vrišč mestnega življenja ne pozna. Kmetski ljudje so najbolj verni. Saj jim občevanje z naravo vedno Boga pred oči stavi. Solnce, dež, rosa, vihar in druge prikazni, vse to jih spominja na gospodarja, ki vse vlada.

Toda nebo se je pooblačilo. Prišli so žalostni časi. Nekega dne se vrata male cerkvice v Dardili niso več odprle. Zvončka glas v zvoniku ni več vabil pobožnih vernikov k molitvi. Žalosten vpraša Ivan dobro mamico, zakaj ne gresta več k sv. maši. Svetla solza se je utrnila na materinem licu, in položila je roko na srce svojega ljubljenca rekoč: „Tukaj bodi svetišče, v katerem moreš še Boga častiti“. — Francoska prekucija je kakor besneč volk med ovce prihrumela in zaprla cerkve, razrušila oltarje, duhovne pregnala in svojo „vero“ nastavila. — Komaj osem let star, je deček že čutil britki udarec. A toliko bolj je rastle ljubezen do tega, kar je spoštoval, kolikor bolj je prekucija vrela in zatirala vse, kar je bilo sveto. (Dalje sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Jugoslavije. Marsikoga zanima večkrat čitati in znati kaj iz jugoslavenske Bosne, osobito se zanimajo mnogi Slovenci za brate svoje po veri in narodu, kateri bivajo v tej toliko tlačeni pokrajini, med kristjani razkolne cerkve in mahomedanci. Sicer je jugoslavenska Bosna krasna in rodovitna zemlja; ima veličastne gore, planine, hribe in doline; lepe ravnine in poljane, gaje in gozde; bistre reke, jezera, studence in potoke. V tej deželi so kraji podobni gorati Švicarski in Tirolski; drugi pa slični Kranjski, Koroški in Štajarski. Raste in rodi vse, kar v osrednji Evropi; gore so polne raznih rudnin in v šumah je raznovrstnega koristnega drevja. Milijon ljudi, več, kakor je sedaj prebivalcev, bi moglo še imeti dovolj prostora in živeža, ako bi se obdelala zemlja, koja leži neobdelana in večino z nepotrebnim grmovjem poraščena. Planine, gore in gozdi so še večinoma državne ali erarične.

Pri vsem tem je večina ljudstva, osobito kmetkega jako ubožna in siromašna; to pa zato, ker domačini zemljo slabo in površno obdelujejo. Večina ljudstva so kmetje na zemljiščih velikih posestnikov, in ti so večinoma mahomedanski begi, agi, spahiji in vakufi; (vakufi so mahomedanska cerkvena posestva). Plačati je treba desetino, dati gospodarju zemljišč tretji del pridelkov, biro svečenikom in še nekaj družih davkov, pa ubozemu kmetu in družini prav malo ostane; tako trpi vedno pomanjkanje, in se mu tudi delati ne ljubi. Dokler ne bode rešeno posestno vprašanje, premenjena in odvzeta tretina, dotlej pri domačinih ne bode napredovalo in se povzdignilo poljedelstvo tako, kakor bi se moglo in bilo koristno in potrebno. Bolje je za one, ki so si zemljišča odkupili za naseljence, kateri so si posestva kupili in onim, kterim je vlada dala zemljišča.

Lepa dežela jugoslavenske Bosne je bila silno opustošena, zanemarjena in tlačena čez 400 let pod kruto turško-mahomedansko silo. In to tlačenje in opustošenje se še pozna na zemlji, stavbah in ljudstvu domačem, ter se ne bode še tako brž popravilo in namestilo. Sedaj je ta pokrajina jugoslavenska pod zavzetjem in upravo Avstro-ogrške države; istina je, v nedolgem času se je mnogo spremenilo, preuredilo in zboljšalo; veliko v duševno in telesno korist, v blagor sv. Cerkvi, deželi in ljudstvu, za varnost življenja in imetja. Prosto je staviti cerkve, cerkvene naprave in ustanove; krščansko rimo-kato-

liške občine se množijo in večajo, nastajajo tudi nove. Katoliška Avstrija naj bi rimo-katoliško stvar podpirala v tej pokrajini pred pragom iztoka, ker bi to bilo v čast in korist krščanski Avstriji. In katoliki v tej deželi so resnično udani, zanesljivi in zvesti Avstriji, slavni in blagi habsburški vladarski hiši in rodovini.

Služba božja in cerkveni sv. obredi morejo se sedaj povse prosto in javno vršiti. Došla je sicer v to deželo z oproščenjem izpod turškega jarma, tudi zahodnoevropejska omika, prosveta, šege ali običaji, s tem pa mnogo dobrega, potrebnega in koristnega; a poleg tudi marsikaj škodljivega in pogubonosnega za domači, priprosti, premalo podučeni in v dobrem preslabo prosvetljeni narod, osobito rimo-katoliški-slavenski. Za to je pa nujno potrebno, da učitelji in voditelji naroda, osobito njegovi dušni pastirji svečeniki z vso iskrenostjo, ljubeznijo in pridnostjo začno več in bolj temeljito razlagati in poučevati nevedno in priprosto ljudstvo v sv. krščanski veri. o Cerkvi, osobito pa obširnijo in tehtnijo katekezo ali krščanski nauk; tu je jedna okrajina, v kateri se v večino cerkvah rimo-kat. odraslim vernikom nikdar ne razlaga in ne poučava potrebni krščanski nauk, celo cerkveni govor ali pridiga se malo kedaj nekod sliši. V tej pokrajini je prepotrebno svečenstva, duhovnih pastirjev, pravih apostolskih misijonarjev je potreba tukaj, v tako raznoverski pokrajini, kjer so razkoljne cerkve, mahomedanci, judje, sedaj tudi protestantje in brezverci; med vsemi so pa večinoma priprosti rimo-katoliki; zatorej treba je tudi apologetičnih govorov in podukov. Ako se bode to sedaj v nemar puščalo, malomarno dremalo in roke križem držalo, se bode toliko zamudilo in škodilo, da se bode težko kedaj popravilo in nadomestilo.

Znano je, koliko let, so v preteklih stoletjih Turčini in poturčeni Slaveni iz Bosne hodili se bojevat, ropat, požigat in lovit mlade Slovence in Slovenke v Kranjsko in slov. Štajarsko

Mnogo mladih mož in žen, mladenčev in deklet, dečkov in deklic so seboj odgnali, kakor robove ali sužnje; mnogo od teh se poslali v Carigrad in jih storili turške sužnje in vojake janičarje; največ so si jih podelili ali preprodali med seboj bosanski begi in agi, da so jim obdelovali zemljišča in delali tlako ali roboto; kajti prejšnje krščanske domače narodnjake, osobito rimo-katoliške, so večino poklali in pobili, ali so pa kristjani utekli izpod turške sile iz Bosne v Hrvatsko in Ogrsko. Tako je začelo turške carje in veljake skrbeti, kdo jim bode obdeloval zemljo, delal tlako, dajal tretino, desetino, polovino in druge davke; za to so jim jako dobro došli ugrabljeni Slovenci in Slovenke, da so jih ti-soče in stotine odvedli v Bosno. Večino teh ujetih Slovencev so verni ostali Kristusovi veri in cerkvi rimo katoliški, le nekoji so se iz velike sile ali zoog dobička in vgodnosti pomahomedanili. Še se nahajajo priimki med bosanskimi katoliki, koji se pišejo tako, kakor se priimki še na Slovenskem nahajajo. Ti slovenski ujetniki so se spojili z ostanki bosanskih katoličanov, sprejeli so obleko, druge tako niso mogli dobiti, pa bi je tudi ne smeli nositi, povzeli njihove šege ali običaje in jugoslavenskega jezika narečje. Po zavzetju Bosne od leta 1878 do sedaj je pa tudi mnogo Slovencev, posameznih in

družin, došlo v Bosno, kot naseljeni poljedelci, trgovci, rokodelci ali drugače službeno.

Zatorej je treba skrbeti, delovati in pomagati, da se krščansko-rimo kat. slavenski narod in živelj ohrani, poživi, pomnoži in včvrsti versko, narodno, duševno in telesno. Najbolje in najgotoveje bi pa in bode prej omenjeno pomagala in obdržala vera in cerkev rimo-katoliška, cerkvene naprave in izgojilni in učilni zavodi, pa dobra duhovščina. V Banjaluki imajo vrlega župnika; poleg drugega dušnopastirskega delovanja potrudil se je tudi za cerkveni moški pevski zbor, ob 8. uri v jutro je sv. maša za dijake realke in drugih šol; pri tej službi Božji lepo peva novi moški zbor, veličastno je čuti to cerkveno pevanje vsako nedeljo in zapovedan praznik Oče župnik sam pevsko in muzikalično nadarjen se trudi in uči požrtvovalno za dostojno pevano slavo Božjo. Č. vr. kapelan pa namesto navadnih cerkvenih govorov, predaje izvrstno temeljito, zanimivo, tehtno in poljudno razumljivo velepotrebni krščanski nauk, kar je osobito v teh krajih mnogo potrebnejše, kakor pridige. Seveda bi bilo prav in dobro držati cerkvene govore pri dopoldanski službi Božji a popoldne pred večernico krščanski nauk, toda tu je to zlo, da bližnji verniki popoldne maloštevilno hodijo v cerkev, daljni iz sel, vasi, imajo pa predaleč, vendar, ko bi se delalo na to, bi se i to dalo preurediti.

Pismo iz Amerike. (Št. Pavel, 22. sept.)

Slovenski dan v Št. Pavlu.

Vgerajšnji dan pač ostane v spominu marsikateremu Slovcu, ki je bil dovolj srečen, da se je lahko udeležil slavnosti, ktera je pridejala jedno svetlo zvezdo v že znamenito obnebo, ob katerem se lepečejo imena mož kot Baraga, Mrak in Vertin. Rim se je odločil to pot za Slovence kot škofa po večini nemški škofiji St. Cloud v zahodni Minnesoti. Ko to pišem, je pač že vsakomur po Slovenskem znano ime Jakoba Trobeca, novega slovenskega škofa v Ameriki. Izmed treh slovenskih kandidatov — bili so samo Slovenci med kandidati — „izvolil si je sv. Duh,“ da rabim besede sv. pisma, besede katerih se je poslužil č. g. gen. vik. J. Stariha pri slavnostnem obedu, moža, na ktereга, smemo reči, je padel plašč nepozabnega Barage, dasi ni naslednik na Baragini stolici.

5. julija t. l. poslal je Rim odlok nadškofu J. Ireland-u v Št. Pavel, da naj nasleduje ranjkemu škofu Martyju č. g. Jakob Trobec, tedaj župnik nemške cerkve sv. Neže v Št. Paulu. Za dan posvečevanja si je novoizvoljeni odločil praznik sv. Matavža, 21. sept., kraj pa šentpavelsko stolico. 8. sept. 1865, ko je bil posvečen ravno na tistem mestu v duhovnika po ranjkem šentpavelskem nadškofu T. Grace-u, si mladi gospod pač ni mislil, da ga čaka ravno na tistem mestu še večja čast in večje breme. Pač si tudi častiti o. Pirc ni tedaj mislil, da bodeta dva njegovih mladih pomočnikov zavzemala častno mesto v amerikanski hijerarhiji, namreč nadškof Katzer iz Milwaukee-ja in pa naš ljubljani novoposvečenec.

21. septembra je bil slaven dan za vsakega Slovence v Ameriki, bil je, rekel bi, skoro plačilo in pripoznanje na zemlji za vse trude in težkoče, ktere so pretrpeli in še trpe slovenski duhovniki po širni

Minnesoti. In vendar skromnost slovenska se ni hvallila ne pri jednom govoru, katerih smo čuli obilo; niti jeden iz med njih ni samozavestno kazal na to, kar so Slovenci tukaj dobrega „zakrivili.“ In prav tako!

Posvečeval je nadškof Janez Ireland z asistenco škofa Janeza Vrtina in nadškofa Friderika Katzerja. Med drugimi pomagali so pri obredih Slovenci č. gg.: J. Stariha, J. Buh, J. Solnce, A. Kastiger, diakona J. Seliškar, stričnik novega škofa F. Kerže in bogoslovec J. Trobec, tudi stričnik novega škofa. Kot je bilo pričakovati, se je vse trlo ljudstva in mnogi so se morali vrniti. Kar bi pa pač neljubo dregnilo marsiktereга tam na Slovenskem, videti je bilo med ljudstvom tudi mnogo drugoverških pridigarjev — s svojimi ženami in hčerami, kateri so se vse občudovali krasne in pomenljive katoliške obrede. Slavnostni govor je imel winonski škof J. Cotter, v katerem je s solzami v očeh v krepkih potezah omenil velikih zaslug in obilnih krepostij novega škofa, da si ni moglo zdržati solza ne mlado oko ne staro.

Winonski škof J. Cotter rekel je med drugim: „Mil. gospod škof, iz globočine hvaležnega in radostnega srca Vas pozdravljam. Poznam vas že 33 let, še kot součenca in duhovnika, in ves ta čas sem Vas spoštoval kot moža po božji volji, kot duhovnika, kateri ni pozabil nikdar med posli trudapolnega in nesebičnega življenja, da je osamljen od sveta, da je njegova naloga zagovor ljudstva pred prestolom Večnega.“

Vedno mi je bilo v veliko vspodbudo, da Vas je bilo najti vsikdar sredi svoje črede, vedno v skrbeh za dnevne potrebe svojih ovac in nepremagljivega nasprotnika raztresenega in nečednega sveta. Oprostite to javno pohvalo. Čutim, da vaše zasluge opravičijo vsako javno priznanje.

V ti veri pozdravljam Vas kot škofa šentkludskega in prosim Vsegamogočnega vpricho vsega ljudstva, naj Vam podeli obile dneve v Vaši novi službi, ad multos annos; naj pripomore Vaša roka, da se ohrani Vaša čreda in zveliča.

V svojem globokem sočutju sem si svest, da je jedina želja Vašega srca v tem trenutku, da bi mogli vsi reči, zbrani pred sodnim stolom „škofa naših duš“: „Gospod, noben teh malih, ktere si mi izročil, ni izgubljen.“ — Da, bile so besede, ktere so spravile prisotno ljudstvo na noge!

Po opraviilu je bila povabljena vsa duhovščina na slavnostni obed v Hotel Ryan. Udeležilo se ga je deset škofov in kakih tri sto duhovnikov. — Da ne pozabim omeniti, slovenski duhovniki so prihтели od daleč in blizu k redki slavnosti. Prišli so iz daljnih držav Michigan, Ohio in Kansas. — Najprvi je pozdravil novega škofa sam nadškof mgr. Ireland. Odlikoval se je med drugimi tudi govor č. g. vik. J. Starihe, sotrudnika novega škofa. Največjega pomena za Slovence je pa bil pač govor stolnega župnika v St. Cludu, g. E. Jones-a. Omenil je, kako je o. Pirc postavil podlago sedanji škofiji St. Cloudski in kako je pridobil za Ameriko tiste mladeniče, katerih dva sta sedaj škofa. Mil. škof Trobec se je s svojo značilno skromnostjo zahvalil vsem, kateri so pripomogli k pomembni slavnosti. Kot pravi apostol, zagotovil je nas vse bratovske ljubezni do nas in

pripomnil, da ga vežejo na nas najsrčneje vezi, dasi nas loči daljava.

Drugi dan je bil slavnostni obed in sprejem v centralnem semenišču Sv. Pavla. Gg. modroslovci in bogoslovci (med njimi 8 Slovencev) so mu zapeli ter mu izrazili svoje odkritotčno veselje, da je bil on izvoljen škof. Nato sta nam povedala oba sè nadškofom Katzerjem nekaj odlomkov iz svoje zgodovine, ktera pač ni bila vedno posejana s cveticami. Obadva sta se hvaležno spominjala o Pirca, s katerim sta prišla v Ameriko 4. aprila 1864. l.

Življenje milostnega škofa Trobec a je pač bolj ali manj znano bralcem „Danice“, zato je tudi opustim.

Slava pa vsem slovenskim misijonarjem in trem slovenskim škofom v Ameriki, Trobec-u, Vertin-u in Mrak-u

Ad multos annos!

F. Kerže.

Razgled po svetu.

Dunaj. Laški časopis „Piccolo“ hoče vedeti, da odstopi v kratkem grof Badeni. To poročilo prinašajo sedaj tudi drugi listi. V to svrhu je odpotoval Badeni v Budimpešto k cesarju, da vloži ostavko. — Znani nemško nacijon. kričač Iro je v splošno veselje odložil svoj državnozbornski mandat. Menda se je bil preveč prepil in hoče sedaj v samotni premišljevat svoje počenje v zbornici. Vitez Schönerer pa je vzela odpust za štiri tedne, ktere ga so mu prav radi dovolili. Dasi sta se umaknila dva rogovileža, vendar traja obstrukcija še dalje; za to si veliko prizadeva poslanec Wolf.

Ogrsko. Liberalni časopisi se z vso silo zaletavajo v mladega sedmograškega škofa grofa Mailatha, ki je izdal pastirski list, v katerem svati svoje vernike pred nenravnostjo. Jeden liberalen časopis je bil vendar toliko pravičen, da je pri presojevanju tega pastirskega lista dejal: „Ogledujmo in presojajmo nepristransko naše življenje, potem moram priznati, da gre z verskim čutom in nraavnim življenjem pri nas jako nizdol.“ In to po vsej pravici! pretečeno leto je bilo samo v Budimpešti 6132 nezakonskih otrok več nego druga leta; in posebno značilno je, da so deklice 13tih ali 14tih let že matere.

Protestantska duhovščina uvideva vedno bolj pogubo cerkvenopolitičnih zakonov, toda prepozno! Sedaj želi ustanoviti ljudsko stranko in išče vodjo.

Budimpeški katoličani so ustanovili dom katoliškega kluba, ktere ga je 12. t. m. kardinal prvak Vascary slovesno blagoslovil. Dasi si veliko prizadevajo nasprotniki, da bi izpodkopali vero iz ljudstva jim to ni mogoče, temveč ljudstvo se vedno bolj zaveda in dobro ve, kje ima iskati pomoči in potrebnih zaveznikov.

Nemško. Evangelsko društvo je imelo v Crefeldu pretečeni teden velik shod, na katerem se je na vse mogočne načine zabavljalo proti katoliški cerkvi in papežu. Posebno se je v tem odlikoval protestantski pridigar Thümmel, ki je prav surovo napadal katoliške obrede, zlasti sv. mašo, sv. obhajilo in druge bistvene dele. Pomagal mu je „starokatoliški“ škof

Weber ter sam sebi dal moralno zaušnico; kajti tudi „starokatoličani“ obhajajo sv. mašo, ktero je pridigar Thümmel napadal. Manjkalo je samo še jezuita Hoensbrocha, ki je odpadel od katoliške cerkve ter je sedaj njen najstrastnejši nasprotnik in sovražnik.

Rim. 4. t. m. se je v cerkvi S. Marija della Anima opravila slovesna sv. maša za nasega vladarja Franca Jožefa; sv. daritve so se udeležili mnogi dostojanstveniki avstro-ogrske nasebine. — Frančiškani so dobili novega redovnega generala. Sv. oče so sami izvolili mesto dosedanega P. Alojzija Parme, ki je osem let vodil ves red in je že v letih, P. Alojzija Lauerja. —

Nedavno je poročal laški list „Osservatore Romano“, da jo provzročitelj rusko-francoske zveze sam sv. oče Leon XIII. V številki od 1. oktobra pravi, da je neki ruski dostojanstvenik to vest raznesel —

Zdravje sv. očeta je jako ugodno v kljub visoki starosti. Pretečeni teden so sprejeli okoli 500 romarjev, ki so prisostvovali sv. maši v sikstinski kapeli.

Angleško. (Statistika samomorov). Nedavno se je vršil v Londonu medicinski shod, na katerem je je predaval Winslow o samomorih. Delo njegovo se peča z več nego 7000 samomori. Samomori so razdeljeni statistično po različnih vzrokih, vsled kterih so se izvršili.

Samomorov je bilo :

pri moških	905	pri ženskah	511	radi nadioge,
"	"	"	"	524 revščina,
"	728	"	"	233 izguba denarja,
"	322	"	"	208 pijanost, ločitev zak.
"	287	"	"	141 izguba pri igri,
"	155	"	"	410 razžaljena častihlep.
"	122	"	"	157 ljubavna grenkost,
"	97	"	"	53 pretirana samoljub.,
"	53	"	"	57 pekoča vest,
"	49	"	"	1 fanatizem,
"	12	"	"	3 strah pred ljudmi,
"	3	"	"	667 nepoznani vzroki.
"	1381	"	"	

Iz tega se vidi, pravi neki francoski socialno znanstveni list, da so isti vzroki samomorom pri obojnem spolu; samo ljubavna jeza in žaljeno častihlepje je gnalo več žensk nego moških v obup. Prvemu se ne čudimo, pač pa drugemu, in to nas je iznenadilo; zakaj kdo bi si bil mislil, da so ženske toliko bolj častihlepne nego moški? —

Kardinal Vaughan je odgovoril v krasnem govoru, kojega je imel nedavno v cerkvi sv. Janeza v Londonu na izjavo anglikanskih škofov glede odloka sv. očeta, da ni veljavno mašnikovo posvečenje, kakoršno je v navadi pri Anglikancih. Navesti hočemo samo jeden slučaj: Anglikanci ne pripoznavajo daritve sv. maše, sv. Rešnjega Telesa, izpremenjenja, kar veruje vsa vzhodna cerkev razkolnikov. To je razlog, zakaj ne velja posvečenje po anglikanskem obredu, ker se v njem ne spominja niti z jedno besedo sv. maše. Anglikanski škofje menijo sicer, da morajo zahtevati za svoje duhovnike isto moč in oblast, kakoršno imajo duhovniki vzhodne in zahodne cerkve. Toda ravno v tem je velika pomota. Ali potrebujejo anglikanski duhovniki isto oblast? Ali potrebuje oblast pretvarjati kruh in vino v pravo telo in pravo kri Kristusovo, kakor imajo to oblast

rimске in vzhodne cerkve? Vemo, da se razlikuje daritev sv. Rešnjega telesa v anglikanski cerkvi popolnoma od onega zbora tridentinskega za rimsko in jeruzalemskega za vzhodno cerkev. Duhovnik anglikanski si ne prisvaja one nadnaravne in čudežne oblasti, kakor omenjeni duhovni rimsko-katoliškega in vzhodnega obreda; razlikuje se tedaj prvi od zadnjih v toliko, v kolikor se ločijo njihove daritve. Zakaj se torej pritožujejo nad odlokom papeževim, ki jim ne prizna iste oblasti z nami, ki sami po svojih naukih ne verujejo, da jo imajo?

Škotski duhovnik Jakob Prumer je izdal knjigo, ki je polna strupa proti rimskemu papežu. Naslov ima „Jakob Prumer v Rimu.“ Knjigo je podaril najprvo angleški kraljici Viktoriji, ki jo je, da si je protestantovka, odklenila in mu jo nazaj poslala. Drugače pa je stori! laški katoliški(?) kralj Humbert. Z velikim veseljem jo je sprejel ter se zahvalil po svojem poslancu pisatelju. S takimi čini si laški kralj gotovo ne bo pridobil simpatij pri katoličanah, ki ga že tako nimajo v čislih.

Indija. Katoliška cerkev v Indiji šteje 1.865.245 udov v 35 škofijah. V teh deluje 745 evropskih, 655 domačih duhovnikov, 891 redovnikov in 1806 redovnic raznih družb. V celi Indiji je 3439 cerkva in kapel, 1858 ljudskih šol, 22 bogoslovnic z 697 učenci.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec vinotok (oktober) 1897.

(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Duhovne vaje.

b) Posebni nameni:

23.) **Sv. Ignacij Konstantinopolitanski.** Cerkve na jutro-
vem. Duhovniki in obhajanci. Dežele ob Donavi

24.) **Sv. Rafael.** Rešitev mladine iz navne podivjanosti
našega časa. Zavodi za odgojo in poduk. Popotniki.

25.) **Sv. Marija Marjeta Alakok.** Da bi se sv. M. Alakok
proglasila svetnicam. Vedno gorečnejše češčenje presv. J. Srca.

26.) **Sv. Evarist.** Omejitev javnih razveseljevanj. Da se
neka fara izroči misijonarjem Brezvesten krščar.

27.) **Sv. Frumencij.** Da se prebivalci na deželi znebe kri-
vih svetovalcev. Zabranitev nesrečnih zakonskih zvez.

28.) **Sv. Simon in Juda.** Škofje. Organizovanje katoliških
delavcev v Avstriji. Ozdravljenje verskih in nravnih ran, koje
provzročajo občevanje s tujci.

29.) **Sv. Evzeblja.** Indijanci. Visoko spoštovanje nravnosti,
zlasti pri delavkah. Priporočene časne zadeve.

30.) **Sv. Alfonz Rodrigueo.** Vzbujenje duha molitve. Tr-
govci. Redovni bratje-lajiki.

31.) **Sv. Wolfgang.** Škofija rezenska Šolsko vprašanje.
Dokre skušnje. Vse vposlane še ne vslisane zadeve. Udje molit-
venega apostoljstva in bratovščine presv. Srca Jezusovega, ki so
v oktobru umrli in ki bodo umrli v novembru.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca,
sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev

varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše de-
tele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešesto-
vanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne
pregrehe. —

Zahvala:

Obljubila sem, da razglasim zahvalo v „Danici“, če ozdra-
vim na priprošnje sv. Antona Pad. Ker sem resnično ozdravela,
izpolnujem s tem svojo obljubo. K. W.

Listek za raznoterosti.

Razpisane so župnije: Preska, Gojzd, Dragatuš,
Ledine in Osilnica v ljubljanski škofiji do dne 12.
novembra t. l.

Umrli je v Ljubljani gospa Marija Bruss
Štefeto va, trgovka pred škofijo. Bila je jako plemenitega
in radodarnega srca. Bog jej naj povrne zato
stotero! Svetila jej večna luč!

Petindvajsetletnica „Slovenčeva.“ „Slovenec“ piše:
Danes pred 25 leti je izšla prva številka „Slovenca“,
Dolžnost je naša, da se spomnimo tega spominskega
dne, kar danes storimo v nekterih v ta namen ob-
javljenih člankih. Skromno, kakor je „Slovenec“
vedno bil, spominjamo se tudi njihove 25letnice.
Prav posebno pa se nam je spominjati onih plemenitih
mož, ki so si za list pridobili nevenljivih zaslug.
V prvi vrsti nam je omeniti v tem oziru pokojnega
poslanca in kanonika Kluna, ki je bil z nekterimi
drugimi rodoljubi ustanovitelj in dolgo vrsto let
glavni voditelj našega lista. Pri ustanovitvi lista
so mu bili mej drugimi krepka opora pokojni profesor
Marn in pokojni župnik Jerič. Marn je spisal za
„Slovenca“ nebrojno člankov, podlistkov in črtic,
tikajočih se vzlasti slovstvenih predmetov. Jerič si
je vzlasti v gospodarskem oziru nabral izrednih zaslug
za „Slovenca“, ker je ustanovil bukvarno in tiskarno,
iz katerih se je razvilo katoliško tiskovno društvo,
ki je sedaj krušna mati našega lista. Jerič je v
kljub mnogim zaprekam in mnogemu odsvetovanju
ob slavnostnih dneh cesarjevega bivanja v Ljubljani
leta 1883 povzdignil „Slovenca“, ki je dotlej izhajal
trikrat na teden, v dnevnik. — Hvaležno se spominjamo
ta dan poslanca dr. Žitnika, ki je v zelo težavnih raz-
merah mnogo let spretno vodil naš list ter mu pridobil
mej občinstvom mnogo veljave. — Poleg teh glavni
opor našemu listu so pa nam danes v živem spominu
premnogi gospodje dopisniki in sotrudniki iz vseh
krajev slovenske domovine, ki so in še vedno s toliko
požrtvovalnostjo podpirajo naš list. Živim dodeli Bog
trdnega zdravja in dobre volje, da nas tudi v prihodnje
ne zapuste, pokojnim pa obilo plačilo za njih plemenito
delovanje. V znak hvaležnosti se je danes brala sv.
maša za vse žive in v Bogu počivajoče podpornike.
našemu listu, naj mili Bog vsem povrne stotero in
tisočero vse, kar so storili za naš list v prilog svetim
načelom, za katero se bojujemo. — Hvala pa tudi
vsem p. n. naročnikom za gmotno podporo, brez ktere
bi listu ne bilo mogoče izhajati. — Petindvajsetletnica
„Slovenčeva“ bodi nam vsem povod, da se s podvojenimi
močmi posvetimo delu pri katoliškem časopisju, ktero
papež Leon XIII. katoličanom tolikrat priporoča. Torej:
Na delo!